

شناسه	مقررات - دستور جلسه (۱)	تاریخ	۹۶/۰۴/۱۲
عنوان	بررسی مراتب اعتراض به اجرای حکم ماده ۴۶ قانون رفع موانع تولید و دستورالعمل های مرتبط بانک مرکزی در رسیدگی به ایفای تعهدات ارزی گذشته واردکنندگان کالا و مواد اولیه		
شرح دستور	<p>کمیته ارزی وزرا در تیرماه سال ۱۳۹۱ دستور حذف ارز مرجع را صادر نمود که براین اساس، بانک مرکزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت، مسئول اجرای این تصمیم شدند؛ وزارت صنعت باید به اولویت بندی کالاهای وارداتی می پرداخت و بانک مرکزی نیز بخشنامه ارزی را صادر می نمود. بعد از حذف ارز مرجع، تسهیلات گیرندگان با این استدلال که با افزایش قیمت دلار، ارزش دارایی آن ها نیز بیشتر شده است و باید تسهیلات ارزی را با نرخ بیشتری بازگردانند، موظف به پرداخت ارز به نرخ مبادله ای و یا آزاد به بانک ها شدند.</p> <p>در همین راستا با صدور دستورالعمل هایی در سال ۹۱، تصمیماتی از طرف بانک مرکزی اتخاذ گردید و دستورالعمل های متعددی از جمله دستورالعمل ۶۰/۱۰۳۸ و ۶۰/۱۰۱۵ به بانک ها ابلاغ گشت. براساس دستورالعمل "چگونگی رسیدگی به ایفای تعهدات ارزی گذشته" به شماره ۶۰/۱۰۱۵ مصوب ۹۲/۰۹/۱۶، نحوه تسویه تعهدات ارزی قبلی در بانکها با توجه به زمان و نوع هر کدام از تعهدات، مشخص گشت:</p> <p>۱. این دستورالعمل، مواردی را که تا قبل از ۱۶ آذر ۱۳۹۲ با متقاضی، تسویه ریالی صورت گرفته، دربر نمی گیرد.</p> <p>۲. این دستورالعمل مربوط به تسویه تعهداتی است که در قالب «گشایش اعتبار اسنادی یا ثبت برات اسنادی و حواله ارزی» به نرخهای کمتر از نرخ ارز مرجع تا قبل از تاریخ ۳ مرداد ۱۳۹۱ ایجاد شده باشد.</p> <p>۳. این دستورالعمل شامل نحوه تسویه تعهدات از ۳ مرداد ۹۱ تا ۱۴ مهر ۹۱ می باشد.</p> <p>در ادامه در سال ۱۳۹۴، ماده ۴۶ قانون رفع موانع تولید در جهت حل مشکل تسهیلات گیرندگان به تصویب رسید، این ماده چنین اشعار دارد که "به بانک مرکزی اجازه داده می شود که از محل حساب مازاد حاصل از ارزیابی خالص دارایی های خارجی، تفاوت ریالی ناشی از تعهدات ارزی قطعی با نرخ رسمی ارز تا تاریخ ارز روز پرداخت ناشی کالا و خدمات تا پایان سال ۹۱ را پس از رسیدگی به اسناد و حسابرسی دقیق پس از احراز ورود کالا به کشور و رعایت ضابط قیمت گذاری و عرضه توسط دریافت کننده تسهیلات تامین نماید." باور بر این بود تصویب این ماده قانونی در حل مشکلات تولیدکنندگان و حل اختلافات موجود میان بانکها و واردکنندگان بسیار راهگشا می باشد، لیکن هنوز مشکلات واردکنندگانی که در سال ۹۰ و ۹۱ اعتبار اسنادی تحت ثبت سفارش واردات مواد اولیه از محل اعتبارات یونانس و ریفاینانس با سررسید سال ۹۱ گشایش نموده اند، حل نشده است.</p> <p>لذا بسیاری از فعالین بخش خصوصی از دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی درخواست نموده اند تا مشکل ایجاد شده رسیدگی و حل گردد.</p>		
ایرادات و مشکلات مطروحه	<p>رئوس ایرادات و مشکلات مطرح شده از سوی معترضین به شرح ذیل می باشد:</p> <p>۱. بانک مرکزی بخشنامه های متعددی از جمله ۶۰/۱۰۳۸، اصلاحی بخشنامه ۶۰/۱۰۳۸، بخشنامه ۱۰۰۶ و بخشنامه ۶۰/۱۰۱۵ را جهت رسیدگی به ایفای تعهدات ارزی، به بانک های عامل ابلاغ نمود و این امر سبب شد تا مصادیق متعددی ایجاد گردد و با شرکت های دارای شرایط یکسان، برخوردهای متفاوتی صورت گیرد؛ بدین ترتیب که با تصویب بخشنامه ۱۰۳۸ قرار بود با پرداخت تمام مبلغ و یا بخشی از مبلغ، تامین ارز تا تاریخ ۹۱/۵/۳ انجام شود؛ لیکن این بخشنامه اصلاح گشت و دراصلاحات آن، ابتدا محدودیت های اولویت بندی مدنظر قرار گرفت و بعد از آن، تاریخ ترخیص از ۹۱/۷/۱۴ و در جای دیگر ترخیص کالا تا پایان سال ۹۱ ملاک عمل گردید.</p> <p>۲. سررسیدهای قبل از ۹۱/۱/۱ مورد پذیرش بانک مرکزی واقع نمی گردد، لیکن در آن بازه زمانی با متقاضیان به صورت علی الحساب تسویه صورت گرفته است که اکنون امکان تسویه کامل با آن ها وجود ندارد و این امر برای</p>		

<p>بانک ها و متقاضیان مشکلاتی ایجاد نموده است، لذا سررسید های قبل از تاریخ ۹۱/۱/۱ باید تعیین تکلیف گردند و بین مشتریان خوش حساب و بدحساب تفکیک صورت پذیرد که اگر مشتری پول خود را کامل پرداخت کرده است، تمام تعهد بر عهده بانک باشد، لیکن اگر قصور کرده است، متحمل نتیجه اقدام خود گردد و نرخی برای تسویه با آن ها مشخص شود.</p> <p>۳. بانک مرکزی طبق لایحه رفع موانع تولید، موظف به ایفای تعهدات خود شده بود که در سال ۹۱ قادر به انجام آن نبود؛ لیکن در مراحل تصویب قانون، تغییراتی در لایحه ایجاد شد که اکنون در اجرای ماده ۴۶ قانون رفع موانع تولید، مشکلاتی را ایجاد نموده است، از جمله اینکه:</p> <p>۱،۳ بانک مرکزی طبق ماده ۴۶ قانون رفع موانع تولید و آیین نامه اجرایی آن، باید ابتدا تعهدات خود را مورد شناسایی قرار دهد، لذا بانک ها ملزم به ارسال گزارش حسابرسی خود در سال ۹۱ و ۹۲ به بانک مرکزی هستند تا معلوم گردد آیا بانکی از بانک مرکزی طلبکار است یا خیر؛ لیکن تاکنون گزارش حسابرسی برخی از بانک ها به بانک مرکزی ارسال نشده است.</p> <p>۲،۳ براساس ماده ۴۶ قانون رفع موانع تولید، بانک ها باید بررسی نمایند که آیا ضوابط قیمت گذاری رعایت گشته و کالا در بازار عرضه شده است یا خیر؟ این موضوع مشکلاتی را ایجاد نموده است، زیرا بانک ها کار تجاری انجام نمی دهند، به عبارت دیگر بانک ها وظیفه نظارت بر نحوه توزیع و بررسی رعایت ضوابط قیمت گذاری کالا را بر عهده ندارند و نباید کالا را بررسی نمایند؛ لیکن قسمت دوم ماده ۴۶ بانک ها را متولی توزیع و قیمت گذاری کالا معرفی می کند؛ لذا برداشت و تفسیر از قیمت گذاری کالاها در این ماده، سبب می شود تا در نهایت این ماده قانونی اجرا نگردد.</p> <p>۳،۳ تمامی بانک ها براساس دستورالعمل بانک مرکزی که آن ها را ملزم به رعایت مقررات متداول شکل اعتبارات اسنادی (UCP) می کند، اقدام به گشایش اعتبار اسنادی می نمایند و طبق مواد ۵ و ۷ این مقررات، پرداخت یا تعهد پرداخت توسط بانک های عامل صرفاً با ارائه اسناد مطابق، قطعیت می یابد و حتی منوط به ورود کالا به کشور نمی باشد.</p> <p>۴. با وجود شرایط تحریم، تمامی بدهی های فاینانس باید به یکباره وصول گردند که به علت افزایش نرخ ارز و همچنین عدم پذیرش تفاوت ناشی از نوسان ارز از سوی سازمان امور مالیاتی و وصول ۲۵ درصد آن از شرکت ها، لازم است در بازنگری ماده ۴۶ قانون رفع موانع تولید، بدهی های فاینانس نیز مورد حمایت قرار گیرند.</p> <p>۵. تسهیلات پرداختی از منابع بانک ها مشمول ماده ۴۶ قانون رفع موانع تولید نمی شوند و واحدهای تولیدی مجبور خواهند بود با نرخ ارز آزاد تسویه نمایند که ممکن است بسیاری از واحدهای تولیدی ورشکست شوند؛ لذا لازم است جهت جلوگیری از تصور اشتباه متقاضیان، در بازنگری ماده ۴۶ قانون رفع موانع تولید، صراحتاً این موضوع در این ماده قید گردد و همچنین در جهت حل مشکلات واحدهای تولیدی، در خصوص بازپرداخت این تسهیلات نیز راه حلی در نظر گرفته شود.</p>	<p>جمع بندی جلسه کارشناسی ۹۶/۲/۲۳</p>
<p>موضوع در جلسه کارگروه کارشناسی شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی در تاریخ ۹۶/۲/۲۳ و با حضور نمایندگان از اتاق ایران، اتاق تعاون، اتاق کرمان، اتاق سمنان، بانک مرکزی، بانک صادرات، بانک توسعه صادرات، بانک پارسیان، بانک ملت، بانک پاسارگارد، بانک اقتصاد نوین، شرکت طلای سفید گنبد و شرکت فن گستر پارس طرح و بررسی گردید. در پایان جلسه با توجه به مباحث مطروحه جمع بندی بدین شرح بود که اصل موضوع وارد می باشد و مقرر گردید پیشنهادات معترضین در صحن شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی مطرح شود.</p>	
<p>پیشنهادات ذیل جهت حل مشکلات فعالین بخش خصوصی، قابلیت بررسی و اخذ تصمیم دارد:</p> <p>۱. با اصلاح قسمت دوم ماده ۴۶ قانون رفع موانع تولید، رعایت ضوابط قیمت گذاری از این ماده حذف گردد.</p>	<p>پیشنهاد دبیرخانه</p>

<p>۲. فاینانس ها نیز به ماده ۴۶ قانون رفع موانع تولید اضافه شوند و مورد حمایت قرار گیرند.</p> <p>۳. در خصوص بازپرداخت تسهیلات از منابع بانک ها صراحتاً در ماده ۴۶ قانون رفع موانع تولید تعیین تکلیف صورت گیرد.</p> <p>۴. بانک مرکزی با صدور یک دستورالعمل وضعیت متقاضیان قبل از ۹۱/۱/۱ را تعیین تکلیف نماید.</p> <p>۵. بانک مرکزی با صدور یک دستورالعمل جهت در نظر گرفتن یک بازه زمانی مشخص، بانک های عامل را به ارائه گزارش حسابرسی ملزم نماید.</p>	
<p>۱. مستندات قانونی به ویژه "ماده ۴۶ قانون رفع موانع تولید مصوب ۹۴، آیین نامه اجرایی ماده ۴۶ و دستورالعمل ۶۰/۱۰۱۵ تحت عنوان «چگونگی رسیدگی به ایفای تعهدات ارزی گذشته»؛</p> <p>۲. نامه شماره ۹۱۰۶/پ ف ۹۵/ مورخ ۹۵/۰۴/۲۹ گروه صنعتی پرشین فولاد خطاب به دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی؛</p> <p>۳. نامه شماره LG950911606 مورخ ۹۵/۱۰/۶ شرکت مهندسی فن گستر پارس خطاب به دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی؛</p> <p>۴. نامه شماره ۹۵/۳۴/ش/ص مورخ ۹۵/۰۶/۳ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی قزوین خطاب به دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی؛</p> <p>۵. نامه شماره ۹۴/۶۸۶/ص مورخ ۹۴/۱۱/۲۵ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی گلستان خطاب به دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی؛</p> <p>۶. نامه شماره ۹۵/۴۶۷۱ مورخ ۹۵/۱۲/۲ اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی شیراز خطاب به دبیرخانه کمیته ماده ۱۲؛</p> <p>۷. نامه شماره ۹۵/۲۰۸/۳۱۳۲ مورخ ۹۵/۱۲/۲۵ اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمان خطاب به دبیرخانه کمیته ماده ۱۲؛</p> <p>۸. نامه شماره ۹۵/۲۸۸۲ مورخ ۹۵/۱۱/۲۷ اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی سمنان خطاب به دبیرخانه کمیته ماده ۱۲؛</p> <p>۹. نامه شماره ۹۵/۵۷۹۶ مورخ ۹۵/۱۱/۳۰ اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اهواز خطاب به دبیرخانه کمیته ماده ۱۲؛ و</p> <p>۱۰. نامه شماره ۹۶/۲۸۹۰/ص/۱۱۹ مورخ ۹۶/۰۳/۷ بانک پاسارگاد خطاب به دبیرخانه کمیته ماده ۱۲.</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>